

СЕКЦІЯ 5. ПРОЯВИ СОЦІАЛЬНОЇ НЕРІВНОСТІ В УКРАЇНСЬКОМУ ПОВОЄННОМУ СУСПІЛЬСТВІ

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-389-0-15>

ОСНОВНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕТИМОЛОГІЇ ТЕРМІНУ «КОРУПЦІЯ» В ЮРИДИЧНИХ СЛОВНИКАХ

Зал Дмитро Олександрович

*аспірант кафедри адміністративного права
та адміністративної діяльності*

*Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
м. Харків, Україна*

Корупція, як шкідливий феномен, здатний серйозно підірвати довіру до правових інститутів, порушуючи стабільно функціонуючу правову систему. Справедливо визначити, що корупція безсумнівно лишиться однією з найвагоміших проблем в українському повоєнному суспільстві.

У цьому контексті вивчення походження терміну «корупція», її природи та структури набуває великої вагомості. Розуміння історичного походження та еволюції цього поняття дозволить глибше проникнути в суть проблеми та її вплив на правову систему.

Аналіз природи корупції допоможе визначити її основні причини та передумови, що стане основою для розробки ефективних стратегій боротьби з цим явищем. Дослідження структури «корупційних схем» виявить основні аспекти та уразливі точки в сфері державного управління, що є ключовим для створення превентивних та механізмів в межах правового регулювання. Такий комплексний підхід до вивчення корупції допоможе побудувати науково обґрунтовані стратегії протидії цьому явищу та сприятиме покращенню ситуації у сфері правопорядку та громадського управління.

Багатомовний юридичний словник-довідник визначає корупцію як використання посадовою особою свого службового становища з метою особистого збагачення; підкуп і продажність серед державних службовців і громадських діячів [1, с. 99].

Зауважимо, що дана дефініція акцентує увагу на аспекті особистої вигоди, яка є ключовою складовою корупційних дій. Деякі науковці можуть погодитись з цим підходом, вважаючи особистий збагачення

важливим мотивом корупції. Однак інші можуть заперечувати, що корупція не завжди обов'язково пов'язана з особистим збагаченням, а може мати більш складну природу, що включає в себе політичні чи інші мотиви.

Так, наприклад, в словнику юридичних термінів іншомовного походження корупція розглядається як поняття, що походить від латинської, *согтітіо*, тобто псування, розбещування, підкуп і визначається крізь призму діяльності осіб, що уповноважені на виконання функцій держави, діяльність яких спрямована на протиправне використання наданих їм повноважень для одержання матеріальних благ, послуг, пільг та інших переваг [2, с. 23].

Це визначення підкреслює важливість сфери діяльності уповноважених осіб, а також акцентує на наслідках корупційних дій для суспільства. Багато науковців, швидше за все, погодяться з цією дефініцією, оскільки вона збігається зі загальноприйнятим розумінням корупції, яке зосереджується на зловживанні владою та відокремленям відповідальності.

Схожих визначень притримуються автори словника-довідника юридичної лексики, які з-поміж іншого визначають корупцію як підкупність, продажність урядовців та громадських діячів [3, с. 86].

Багато науковців, в тому числі і ми, можуть підтримувати цей підхід, але водночас вказувати на те, що корупція може бути більш широким явищем, що включає в себе не лише підкупність, але й інші форми зловживання владою та впливом.

У короткому словнику визначено, що корупція – це підкуп державних, політичних, громадських діячів, державних службовців, що здійснюється особою або групою осіб у власних вузькокорпоративних інтересах [4, с. 34].

Це визначення підкреслює зловживання владою та впливом з метою задоволення власних інтересів. Та розглядає корупцію як систематичне порушення закону та моральних норм у цілях особистого збагачення чи набуття влади.

У світлі різноманітних визначень корупції, які висвітлені у юридичних джерелах (словниках), стає очевидним, що це поняття не має однозначного та універсального визначення. Різноманітність підходів до розуміння корупції відображає її складність та різноманітні аспекти. Таке розмаїття підходів підкреслює важливість широкого та глибокого аналізу цього явища з різних точок зору. У боротьбі з корупцією важливо враховувати різні фактори та передумови, щоб ефективно протистояти цій загрозі для суспільства, правової державності та розвитку. Такий підхід до вивчення та боротьби з корупцією сприятиме розробці комплексних стратегій та політик, спрямованих

на забезпечення прозорості, відповідальності та етичних стандартів у владних структурах та суспільстві в цілому.

Література:

1. Голубовська І. О., Шовковий В. М., Лефтерова О. М. та ін. Багатомовний юридичний словник-довідник. К. : Видавничо-поліграфічний центр Київський університет, 2012. 543 с.
2. Ситько, О. М., Шаповаленко Н. М.. Словник юридичних термінів іншомовного походження. Одеса : ОДУВС, 2013. 44 с.
3. Крашеннікіова Т. В., Нагорна Ю. А., Подворчан А. З. Словник-довідник юридичної лексики (етимологічні нотатки). Дніпро, 2018. Ч. 1. 94 с.
4. Бардінова А. О. Короткий словник юридичних термінів, пов'язаних із законодавством, правовими нормами, освітою : [довідкове видання]. Полтава : Сімон, 2021. 169 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-389-0-16>

АКТУАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПІВ СОЦІАЛЬНОЇ МОБІЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ

Стожок Аліна Юрївна

*аспірантка кафедри соціоекономіки та управління персоналом
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана
м. Київ, Україна*

Повномасштабна війна та наслідки пандемії COVID-19 спричинили прояви соціальної нерівності, зокрема й на ринку праці, що своєю чергою вплинуло на процеси соціальної мобільності. Нині спостерігається зниження рівня зайнятості молоді та вразливих груп працюючого населення внаслідок нерівності, породженої війною. Активні бойові дії негативно впливають на доступ молоді до можливостей ринку праці. Крім того, на початку повномасштабного вторгнення, як і у період активної фази поширення захворюваності на коронавірус, підприємства вдавались до відпусток без збереження заробітної плати, зменшення навантаження, не виплати або часткової не виплати заробітної плати, що, по-перше, є порушенням законодавчо закріплених трудових норм, а по-друге, впливає на достовірність показника рівня зайнятості [1]. Відтак, вищезгадані фактори значною